

Complexnummer: 515514

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Ekenstein

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

515515, 515516, 515517, 515518

Woonplaats

Appingedam

Gemeente

Eemsdelta

Provincie

Groningen

Locatie van het hoofdobject

Alberdaweg 70, 9901 TA te Appingedam

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

De HISTORISCHE BUITENPLAATS EKENSTEIN ligt op de noordoever van het Damsterdiep, ongeveer 3 km. ten westen van Appingedam en bestaat uit een klein landschappelijk park op min of meer rechthoekige plattegrond, voor een deel van de hand van de tuinarchitect L.P. Roodbaard (1782 - 1851); het in oorsprong 17e-eeuwse huis ligt direct aan het diep; erachter -ten noorden- ligt het park, dat uit twee achter elkaar gelegen delen bestaat met elk een eigen waterpartij. Samen met de buitenplaats Rusthoven, direct ten westen van Ekenstein, vormt de buitenplaats een markant silhouet van oud opgaand geboomte in het verder "lege" landschap. Het huis is in 1870 in neo-gotische stijl verbouwd; in de jaren 50 van de 20e eeuw is een deel ervan weer ongedaan gemaakt; verder zijn er het schuin achter het huis gelegen schathuis en een veeschuur. Aan de noordzijde wordt het complex begrensd door de provinciale weg van Groningen naar Delfzijl, aan de oostzijde door een nieuwe parkaanleg (jaren 80 van de 20e eeuw), aan de zuidkant door het Damsterdiep en aan de westkant door de buitenplaats Rusthoven.

Het complex bestaat uit: HUIS (1), PARKAANLEG (2), Voormalige LANDBOUWSCHUUR met DIENSTWONING (3) en VEESCHUUR (4).

Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding der onderdelen aangegeven.

Waardering

De HISTORISCHE BUITENPLAATS EKENSTEIN is van algemeen cultuurhistorisch belang:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de ouderdom;
- de markante ligging in het landschap;
- als één der weinige in Groningen overgebleven Roodbaardparken.

Monumentnummer*: 515515

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	14 juni 2005
Kadaster deel/nr	82748/142

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Appingedam		Eemsdelta		Groningen			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Alberdaweg	70			9901 TA	Appingedam		
Alberdaweg	72			9901 TA	Appingedam		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Appingedam		K				20	

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 1.

HUIS, XVII-XIX; rechthoekig, witgepleisterd hoofdblok van twee verdiepingen onder rondgaand schilddak met 4 hoekschoorstenen, grijze pannen; voorgevel met vijf traveeën; beneden achtruits vensters, op verdieping zeslichten; ingangspartij met neo-gotische portiek met balustrade; neo-gotische, witte erkerachtige aanbouw, 1870, (driezijdig, op basis van achthoek) symmetrisch achter het hoofdblok, twee verdiepingen onder schilddak aansluitend op hoofdblok; zelfde nokhoogte als hoofdblok; drie spitsboogvensters op parterre; drie H-vensters op verdieping met haakvormige reliëfomlijsting om bovenlichten; attiek met visblaasmotief en pinakels; links en rechts aansluitend op de achterbouw, tegen en evenwijdig aan de achtergevel van het hoofdblok twee smalle witte vleugels van één bouwlaag met topgevels onder zadeldak met grijze pannen; achtruits vensters. Inwendig o.m.: neo-gotische zaal, 1870, in achterbouw met genoemde erker: vrijwel ongestoord polychroom interieur met rijke schouw- en deurpartijen, lambrisering en plafond: uniek voor de noordelijke provincies. In het hoofdblok o.m. in de rechter voorkamer wandschilderingen op linnen, XVIII en houten schoorsteenmantel (zwart) met fraaie voluutconsoles; in linker voorkamer "Moorse" schoorsteenmantel, XIXb, in wit en bruinroze marmer; ingebouwde buffetkast, XVIII. In rechter achtervleugel ingebouwde buffetkast, XVIII.

Waardering

Het HUIS is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de -gedeeltelijk- rijke neo-gotische architectuur;
- vanwege de belangrijke interieuronderdelen, met name de neo-gotische zaal.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

Monumentnummer*: 515516

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	14 juni 2005
Kadaster deel/nr	82748/145

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Appingedam	Eemsdelta	Groningen

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Appingedam	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Appingedam	K			113
Appingedam	K			20
Appingedam	K			21
Appingedam	K			112
Appingedam	K			18

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 2.

PARKAANLEG, XIX, bestaande uit twee vrijwel zelfstandige delen, elk met centrale vijver: het achterste gedeelte, waarvan de boszoom met slingerpad waarschijnlijk het oudste element in landschapsstijl is, terwijl het binnenterrein bestaat uit een weide (nu hertenpark) met een slingervijver van recente datum (XXb-c); en het gedeelte direct achter en rondom het huis, dat de bekende tuinarchitect Lucas Pieter Roodbaard omstreeks 1827 aanlegde zonder het achterpark te integreren; hoewel nogal gewijzigd, vertoont de Roodbaard-aanleg nog de kleinschaligheid en intieme sfeer die kenmerkend is voor parken van zijn hand; de slingervijver met uitlopers is ontstaan uit de 17e-eeuwse rechthoekige gracht rond het huis; langs de brede grasoevers lopen paden; er zijn twee heuveltjes: in de zuidwestelijke binnenhoek van de waterpartij en achter de noordwestelijke uitloper; in de noordoosthoek van het voorpark zijn nog restanten van slingerlanen met zeer oude eiken, zo ook in de rondwandeling van het achterpark. Het smalle weiland tussen het achterpark en de provinciale weg is als buffer opgenomen in het complex; naast de oude eiken zijn er nog enkele andere solitairen, met name rond het huis; er is geen moestuin (meer).

Waardering

De PARKAANLEG is van algemeen belang:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de landschappelijk-visuele waarden;
- als één der weinige overgebleven parken van L.P. Roodbaard in Groningen.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 515517

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	14 juni 2005
Kadaster deel/nr	82748/148

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Appingedam	Eemsdelta	Groningen

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Appingedam	K			21
Appingedam	K			112

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 3.

Voormalige LANDBOUWSCHUUR met DIENSTWONING (1870) herbestemd in 1955-1957 als restaurant genaamd Schathuis met vernieuwde dienstwoning naar ontwerp van E. Rozema. Het schathuis ligt ten noordoosten van het huis; nagenoeg vierkante plattegrond; baksteen; één bouwlaag onder rietdak; half zadeldak, d.w.z.: voorzijde met topgevel onder overstekend dak met ajourgezaagde en getande windveer; voorgevel met in de top drie achtpuntige stervensters en drie natuurstenen van elders afkomstige wapenstenen; in het midden ronde inrijpoort; schoorsteen met rondgebogen metalen kap; de kleine dienstwoning, baksteen, is via een tussenbouw verbonden met de lage oostgevel (= zijgevel) van het schathuis; één bouwlaag onder rieten zadeldak met ingezaagde windveer; uitgebouwd, naar beneden uitkragend schoorsteenkanaal in topgevel; schoorsteen met rondgebogen metalen kap.

Waardering

Voormalige LANDBOUWSCHUUR met DIENSTWONING (1870) herbestemd in 1955-1957 als restaurant genaamd Schathuis met vernieuwde dienstwoning naar ontwerp van E. Rozema is van algemeen belang:

- vanwege de oorsprong als landbouwschuur met dienstwoningouderdom;
- vanwege de herbestemming van het complex in 1955-57 naar ontwerp van E. Rozema;
- als ferme ornee;
- als functioneel en architectonisch-visueel onderdeel van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Bijgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 515518

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	14 juni 2005
Kadaster deel/nr	82748/151

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Appingedam	Eemsdelta	Groningen

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Appingedam	K			112

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 4.

VEESCHUUR, XIXd; ten noordoosten van het schathuis; bakstenen schuur op rechthoekige plattegrond onder zadeldak met rode pannen; aan oostzijde houten aanbouw met golfplatendak van latere datum; voorgevel met gezaagde windveer langs overstekende dakrand en dubbele inrijdeuren waarin twee kleine schuingeplaatste ovale lichtopeningen; bovenzijde voorgevel bekleed met horizontale bruingeteerde planken, waarin hooiluik midden boven de inrijdeur; boven hooiluik een witgeverfde houten duiventil in de driehoek gevormd door het doorlopende zadeldak en de door twee schragen gedragen hokbodem.

Waardering

De VEESCHUUR is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- als functioneel onderdeel van het complex;
- vanwege de bijzondere duiventilconstructie.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Bijgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument